

PERSBERICHT

1935-1941: Els en Karla van Hasselt op film

Groningen, 28 april 2026

Ron van Hasselt kwam in 2025 langs met een oud roestig blik met zuur ruikende films van zijn oom Jakob van Hasselt. Hierop staan beelden van de nog jonge Els en Karla die in Auschwitz zijn vermoord. Hun ouders hebben de oorlog overleefd, maar hebben de films nooit terug kunnen of willen kijken. Meer dan 80 jaar na dato bekijkt René Duursma van de Groninger Archieven voor het eerst de beelden waarop het leven van een gelukkig Joods gezin in Amsterdam te zien is, evenals beelden uit Haulerwijk en Groningen én bewegend beeld van Simon van Hasselt.

Jakob (Jaap) van Hasselt is één van zes broers uit Slochteren, één van de jongere broers van de in Groningen bekende Simon van Hasselt. Simon was, hoofd van de Joodse school in Groningen voordat hij met zijn hele gezin werd vermoord op 12 februari 1943 in Auschwitz.

Jaap vertrekt al jong naar Amsterdam om daar te gaan werken als notaris. Hij ontmoet de Haagse Elisabeth (Lies) Wisbrun. Zij komt uit een familie die het modehuis Wisbrun en Liffman bestierden. Dit modehuis had 9 filialen door het hele land.

Hun eerste dochtertje, Els, wordt geboren op 28 januari 1935. Karla (Hinderika) volgt op 30 maart 1937. De van Hasselts besluiten kort na de geboorte van Els een camera te kopen en het prille leven van hun dochters te filmen. Els en Karla leiden een ogenschijnlijk gelukkig leven, we zien ze fietsen, spelen, op bezoek gaan bij familie en ze worden als baby liefdevol getoond aan familie door heel Nederland. We zien beelden van Haulerwijk, Groningen en natuurlijk Den Haag en Amsterdam.

Het filmen houdt plots op in 1941. Het gezin duikt onder, maar dat lukt niet als gezin op één adres. De dochtertjes werden gescheiden van hun ouders ondergebracht. Jaap en Lies overleefden in de onderduik, hun dochtertjes werden verraden en naar Auschwitz gedeporteerd. Els werd niet ouder dan negen en Karla zes, vermoord door een misdadig regime...

De films lagen tientallen jaren bij de Haagse familie en bleven in hun blik. Jaap werd na de oorlog notaris van Otto Frank, een lotgenoot als het gaat om het verlies van kinderen in de oorlog. De beelden zijn nu te bekijken op <https://www.filmbankgroningen.nl/filmmakers/jaap-van-hasselt/>

Ron van Hasselt schreef in een aantal boeken over de meisjes op deze familiefilms, o.a. in *Om en nabij Auschwitz*, uit 2020. Pas begin dit jaar zag hij voor het eerst de bewegende beelden van zijn nichtjes.

Het gaat in totaal om 63 korte 8mm films, de meeste verzuurd en in roestige blikken. Deze konden door de Groninger Archieven, met enige moeite, toch nog worden gedigitaliseerd op 4K. Dat gebeurde o.a. door de wet gate van hun filmscanner te gebruiken. Een methode waarbij de film nat wordt gemaakt met Isopropanol. De vloeistof vult de krassen en kabels en haalt het ergste vuil van de film. Hierbij een voorbeeld waarbij links met wetgate scan te zien is en rechts zonder:

<https://vimeo.com/1186770506>

Foto's van door roest beschadigde en verzuurde films en filmstills van een aantal films zijn te vinden via deze transfernow link. <https://groningerarchieven.transfernow.net/dl/20260428bLSQEJtc/UbygZbj1>

Zie hieronder voor meer info en beschrijvingen.

Bijschriften en credits bij afbeeldingen

Stills uit collectie van Hasselt

Foto's films: René Duursma

Noot voor de redactie

Voor meer informatie kun je contact opnemen met René Duursma, Collectiebeheerder en Teamleider Beeld en Geluid, via r.duursma@groningerarchieven.nl of 050 50017235 of met Ron van Hasselt via vanhass4@xs4all.nl of 0651113830

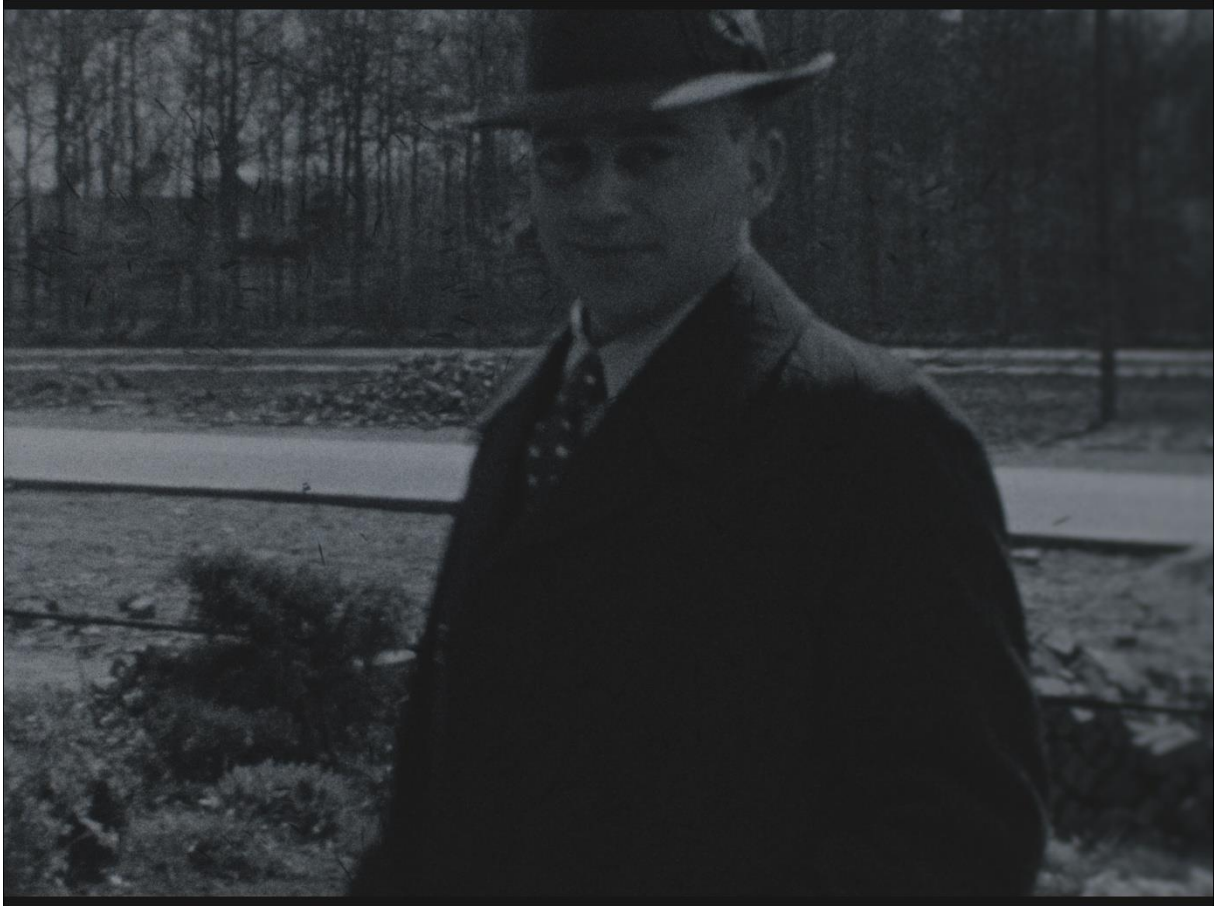
Voor filmfragmenten graag contact opnemen via filmbank@groningerarchieven.nl

AV27965.001

Grootmoeder Elsa Wisbrun-Rosenfeld, de moeder van Lies Wisbrun, hier met haar pasgeboren kleindochter Els van Hasselt in 1935. Elsa Wisbrun-Rosenfeld werd op haar onderduikadres verraden en gearresteerd eind 1943. De politie vond bij haar briefjes van haar kleindochtertjes met adres. Op 8 februari 1944 werd Elsa samen met haar kleindochters naar Auschwitz gedeporteerd en onmiddellijk na aankomst vermoord.

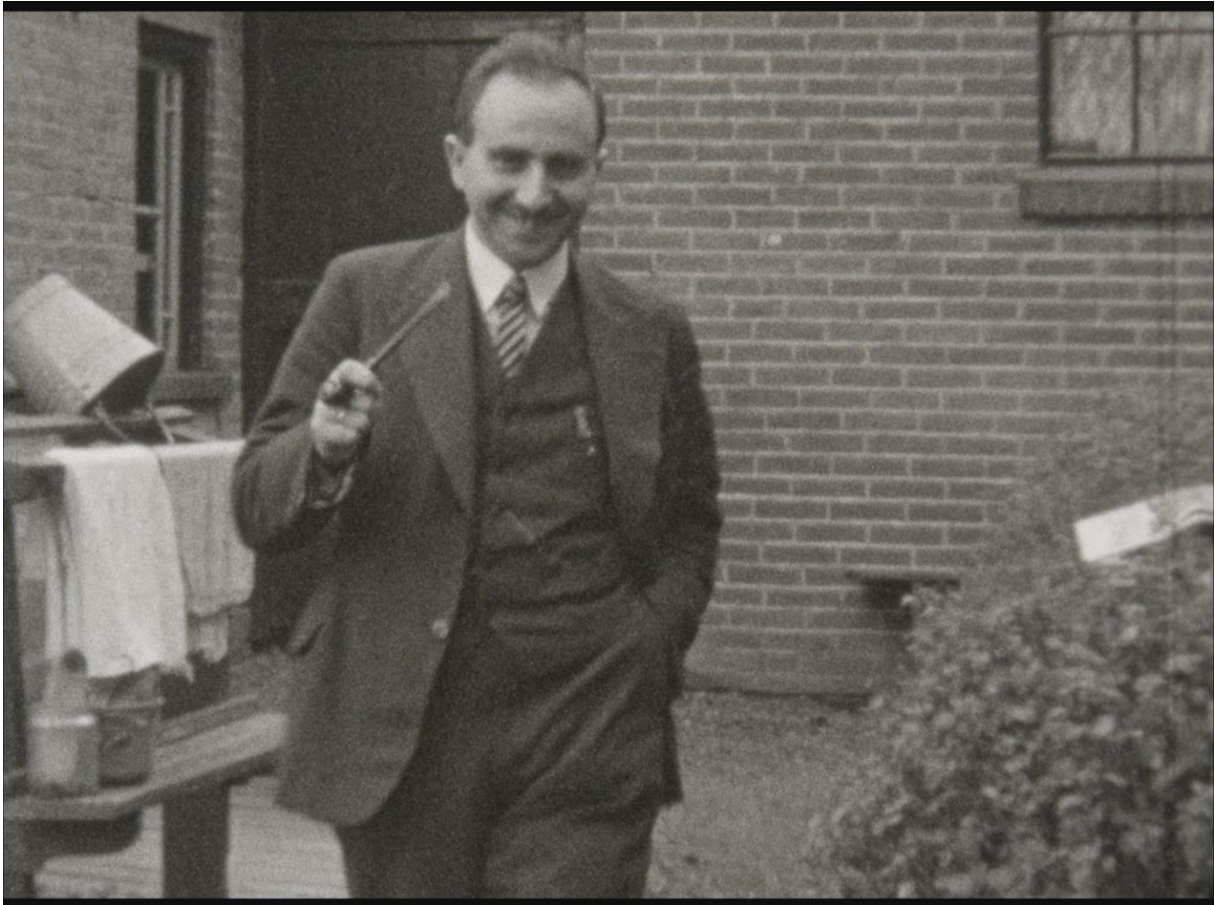
(Zie ook Ron van Hasselt *Om en nabij Auschwitz* p.173-178)

AV 27982 Ben van Hasselt

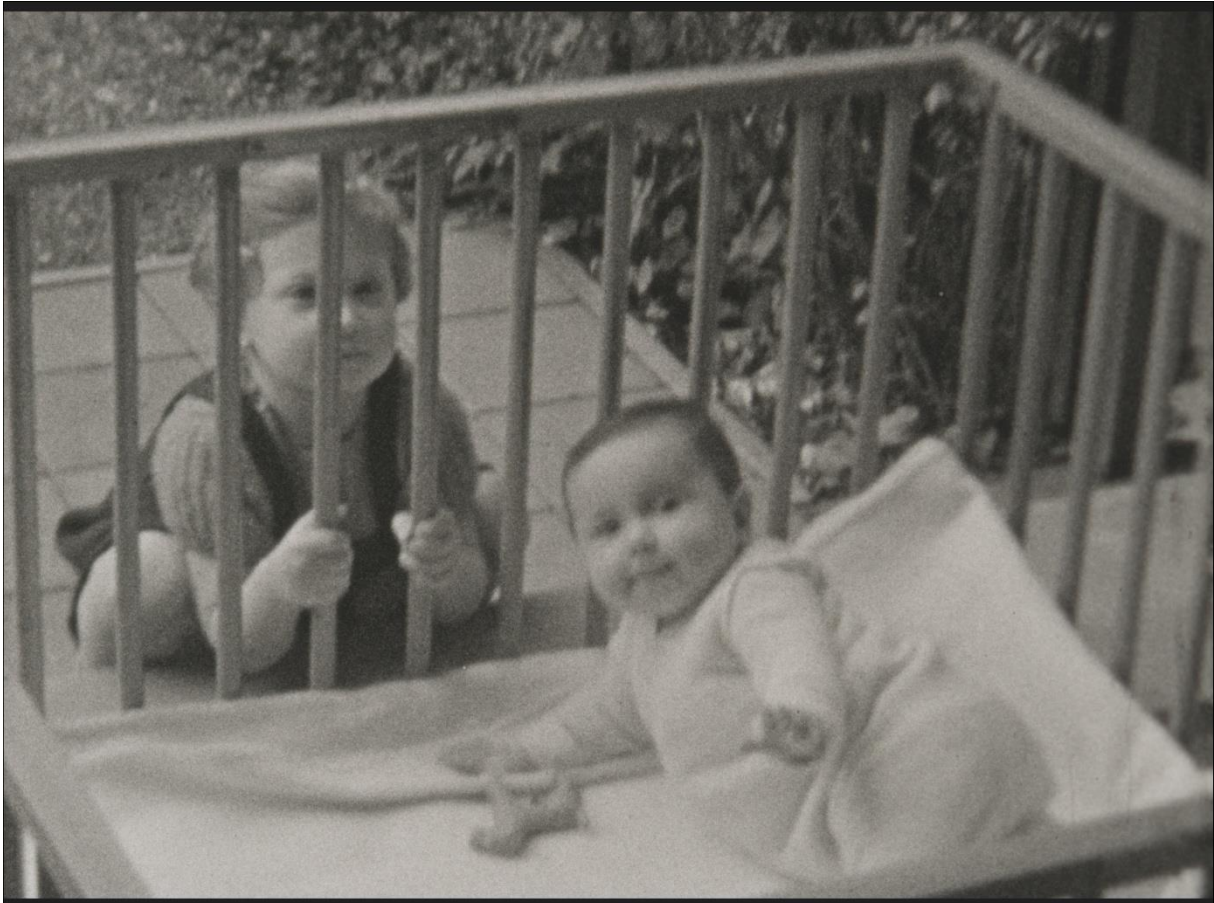
Ben van Hasselt. Zou in de meidagen van 1940 naar Engeland vluchten samen met zijn verloofde die later zijn vrouw zou worden. Hij was voor de oorlog pacifist, maar ging in Engeland in dienst van het Nederlandse leger. Kreeg daar een officiersopleiding. Hij was de eerste geüniformeerde Nederlandse militair die voet zette op het kleine stukje bevrijd Nederland in 1944. Uit naam der Koningin mocht hij de burgemeester benoemen van de eerste bevrijde stad, Maastricht. Van 1948 – 1960 woonde hij in de stad Groningen. Na zijn pensionering heeft hij in Wehe – Den Hoorn gewoond.

(zie ook Ron van Hasselt *De oorlog van mijn vader*)

AV27972 F11162 Simon van Hasselt en Hermi van Hasselt

Het meisje met de strik (in die film) is zijn dochter Hermi (op 14-jarige leeftijd vermoord in Auschwitz). Ook zijn jongere dochter Fietje en Simons vrouw Geertje zijn op de film te zien. De oudere vrouw op de film is mijn grootmoeder (Simons moeder) Kaartje van Hasselt-Bernard. Zij is vermoord in Sobibor in 1943)>

AV28808 F11198 F2238

Els (links) en Karla van Hasselt (rechts) bij en in de box op de veranda van hun ouderlijk huis aan de Hobbemakade te Amsterdam. Jaap van Hasselt (geboren in 1903 te Siddeburen) was in Amsterdam tot notaris benoemd. Hij besloot relatief laat om alsnog onder te duiken. Dat lukte niet als gezin. Beide dochters (Els en Karla) werden in het Gooi ondergebracht. Jaap en zijn vrouw Lies kwamen in België terecht. De meisjes werden verraden en via Westerbork naar Auschwitz gedeporteerd. Els was negen toen zij daar werd vermoord. Karla was zes.

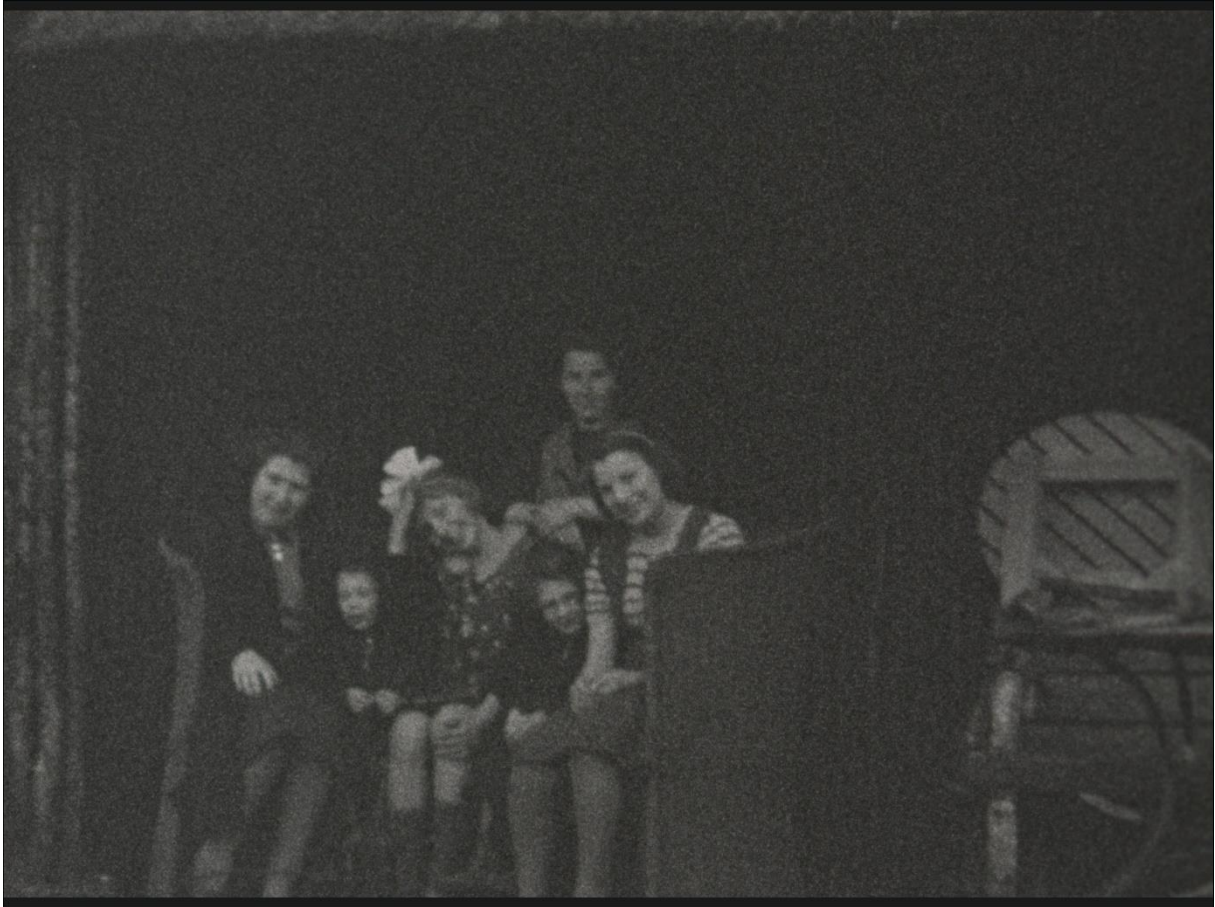
Jaap en Lies hebben de oorlog overleefd.

Els en Karla van Hasselt met hun grootmoeder Elsa op weg naar het strand in Scheveningen.

Els en Karla op de boulevard in Scheveningen

Op een vakantiebestemming in de buurt van Enschede in april 1941. Zittend van links naar rechts Ruth Kopperschlag, Karla van Hasselt, de nog onbekende boerendochter (met strik), Els van Hasselt en Marion Kopperschlag. Daarachter staat de (nog onbekende) boerin.

Ruth en Marion waren na de Kristallnacht door hun ouders vanuit Solingen naar Nederland gestuurd. Zij waren familie van Lies van Hasselt-Wisbrun. Zij werden opgenomen in het gezin van Jaap en Lies van Hasselt.

Ruth en Marion overleefden Auschwitz en werden na de oorlog via Zweden naar Nederland gerepatriëerd. (Zie Ron van Hasselt *Naar Polen* p. 134-152)